

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ЗАЕДНО В ИЗКУСТВОТА И В СПОРТА“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Заниманията с изкуства и спорт развиват ключови компетентности, необходими не само в образователния процес, но и в социален аспект.

Творческите дейности, които ще се реализират по програмата, ще допринесат за стимулиране талантите на учениците, за повишаване на тяхната мотивация, за развиване на личното творчество, на танцовото, музикалното и театралното изкуство в училище.

Заниманията със спорт изграждат качества като воля, упоритост, постоянство, отговорност, самочувствие, дисциплинираност, екипност. Физическата активност оказва силно положително въздействие и върху психичното здраве на подрастващите и самоконтрол. Дейностите, които ще се реализират в областта на спорта, ще допринесат за физическото, емоционалното и социалното развитие на учениците.

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие с приоритетна област 2 „Компетентности и таланти“ на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).

2.1. Цели на програмата:

- Осигуряване на условия за личностно развитие на учениците чрез екипно взаимодействие при участието и изявата им в колективни спортове и изкуства, насочени към стимулиране на техните интереси, способности и компетентности.
- Засилване на интереса на учениците за участие в групи/отбори за колективни спортове и изкуства и за изяви в областта на танцовото, музикалното и театралното изкуство, както и в областта на спорта;
- Насърчаване на работата в екип и подобряване на социалните взаимодействия на учениците;
- Изграждане на умения за отговорно и дисциплинирано поведение и за самоконтрол в учениците;
- Повишаване на музикалната, танцовата и театралната култура на подрастващите и насърчаване съхраняването и утвърждаването на културните ценности;

- Стимулиране на интереса на учениците към богатото музикално, танцово и театрално наследство, както и към колективните спортове;
- Развитие на спортните способности на учениците и изграждане на умения за здравословен начин на живот.

2.2. Обхват на програмата:

Програмата обхваща ученици от държавни, общински и частни училища на територията на Република България от I до XII клас.

3. БЮЖЕТ НА ПРОГРАМАТА

Общ бюджет на програмата: **90 000 000 лв.**

Разпределение на общия бюджет по модули:

Модули	Средства в лв.
Модул 1. Изкуства	48 000 000 лв.
Модул 2. Спорт	42 000 000 лв.
Общ размер	90 000 000 лв.

4. ДОПУСТИМИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

Държавни и общински училища и Национален дворец на децата (НДД).

1. Училища, в които има под 400 ученици, могат да кандидатстват с до 4 групи/отбора – до 2 групи по Модул 1. – независимо от направлението, категорията и възрастовата група, и до 2 отбора по Модул 2. – независимо от вида спорт, възрастовата група и пола.

2. Училища, в които има над 400 ученици, могат да кандидатстват с до 6 групи/отбора – до 3 групи по Модул 1. – независимо от направлението, категорията и възрастовата група, и до 3 отбора по Модул 2. – независимо от вида спорт, възрастовата група и пола.

Националният дворец на децата администрира дейностите по Националната програма „Заедно в изкуствата и в спорта“ чрез екип от специалисти.

Всяко държавно или общинско училище може да кандидатства за реализиране на дейности по националната програма самостоятелно или в партньорство с частно училище.

Частно училище може да участва в реализиране на дейности по националната програма само в партньорство с държавно или общинско училище. Едно частно

училище е допустимо да участва в партньорство само с едно държавно или общинско училище. Частното училище само избира държавно или общинско училище за партньор и сключва договор по образец с него за изпълнение на дейности по националната програма. Когато държавно или общинско училище е получило предложение за партньорство от повече частни училища, то може да сключи договор за сътрудничество само с едно избрано от него частно училище. В договора за сътрудничество директорът на частното училище посочва за Модул 1 – броя на групите, направлението, категорията и възрастовата група, и за Модул 2 – броя на отборите, вида спорт, възрастовата група и пола на участниците.

Броят на групите/отборите в едно училище – държавно, общинско или частно, се определя от броя на учениците в училището. При партньорство броят на групите/отборите се определя от броя на учениците във всяко едно от училищата-партньори.

5. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

Модул 1. Изкуства

I. Сформиране на групи за занимания в сферата на изкуствата

5.1. Сформиране на групи съобразно етапите на образование

Участниците в групите се разпределят в три възрастови групи:

- I възрастова група – I - IV клас
- II възрастова група – V - VII клас
- III възрастова група – VIII - XII клас

5.2. Конкурсни направления и категории

1. музикално изкуство:

• вокални групи за изпълнение на:

- забавна и естрадна песен – вокална група
- класическа музика – академични хорове, ансамбли
- народна песен – ансамбли

• инструментални групи/оркестри за изпълнение на:

- класическа музика
- съвременна музика
- народна музика

2. танцово изкуство:

- класически танц/балет – поставя се хореография от класическото наследство или нова интерпретация върху познати откъси от балетни произведения; изпълненията трябва да са издържани в стилистиката на класическия танц.
- съвременни танци и улични стилове – групите в категорията „съвременни танци“ могат да бъдат в стиловете: джаз танц, съвременен танц, греъм, диско, нестандартни форми и др., а в категорията „улични стилове“ – Hip-Hop, Break dance, New Style, Locking&Popping, Krumping и др.
- характерни танци, вкл. и народни танци – групи за танцов фолклор, стилизирани сценични форми на танци на народите, вкл. и български народни танци.

3. театрално изкуство – поставяне на сценични задачи.

5.3. Брой участници в групите по направления

- **музикално изкуство:**
 - вокални групи – минимум 5 участници
 - инструментални групи/оркестри – минимум 5 участници
 - **танцово изкуство** – минимум 8 участници
 - **театрално изкуство** – минимум 8 участници.

5.4. Брой часове за занимания в сферата на изкуствата през учебната 2022/2023 година

Всяка група разполага с до 80 учебни часа за занимания в сферата на изкуствата и не по-малко от 2 учебни часа седмично.

5.5. Ръководители на групите

Ръководителите на групи в съответното направление и категория могат да бъдат специалисти от самото училище в сферата на музикалното, танцовото и театралното изкуство, както и външни специалисти в дадената област. Външните специалистите могат да бъдат от институции към Министерството на образованието и науката, от институции към Министерството на културата и др. В зависимост от спецификата на заниманията ръководител на група може да бъде външен специалист, педагогически специалист от училището или екип от външен специалист и педагогически специалист от училището (не повече от 2 специалисти в екип). Определянето на броя на ръководителите е по преценка на директора на училището.

Препоръчително е ръководителите на групи да бъдат външни специалисти.

Представители на Министерството на културата и на различни институции,

работещи в посочените направления в изкуството, ще бъдат информирани за възможността да участват като ръководители на групи по програмата.

Училищата, отчитайки желанията на учениците, в продължение на минимум 2 седмици трябва да обявят на електронната си страница какви групи ще бъдат сформирани в училището и от какви специалисти ще имат нужда.

Допустимо е специалист в дадено направление да бъде ръководител на повече от една група.

С външните специалисти се сключва договор.

II. Занимания с групите по разработени програми за направление, категория и възрастова група

III. Творчески изяви на групите в сферата на изкуствата

Регионалните управления на образованието (РУО) след съгласуване с училищата на територията на областта или общината определят училища-домакини, мястото и времето за творческите изяви на групите в конкретно направление, категория и възрастова група.

РУО изготвят списък с училищата-домакини и график за представяне (изяви) на групите и ги изпращат в НДД. Графикът за реда на изявите на групите в съответните училища-домакини по направления, категории и възрастови групи се публикува на сайта на НДД и на съответното РУО.

Всяко РУО съвместно с училищата-домакини и НДД определя правилата за представяне на групите по време на организираните творческите изяви.

Музикално изкуство:

• вокални групи:

- изпълненията да са на живо с музикален съпровод или синбек по избор на участниците;
- участниците представят по една песен по избор или повече от една песен съобразно броя на участниците;
- времетраенето е до 8 минути или повече от 8 минути съобразно броя на участниците.

• инструментални групи/оркестри:

- няма ограничения по отношение на използваните музикални инструменти;
- инструменталните групи изпълняват една самостоятелна пиеса или дял от по-голямо произведение с времетраене до 8 минути или повече от 8 минути

съобразно броя на участниците.

Танцово изкуство:

- представената програма да бъде с времетраене до 10 минути или повече от 10 минути съобразно броя на участниците.

Театрално изкуство – представяне на етюд.

- Представената сценична задача да бъде с времетраене до 15 минути или повече от 15 минути съобразно броя на участниците.

Модул 2. Спорт

I. Сформиране на отбори в сферата на колективните спортове

5.1. Сформиране на отбори по вид спорт

- баскетбол
- волейбол
- футбол

5.2. Сформиране на отбори в четири възрастови групи за момичета/момчета и девойки/юноши:

- I - IV клас – момичета, момчета;
- V - VII клас – момичета, момчета;
- VIII - X клас – девойки, юноши;
- XI - XII клас – девойки, юноши;

5.3. Брой ученици, включени в отбор:

- баскетбол – минимум 10 ученици и максимум 15 ученици
- волейбол – минимум 10 ученици и максимум 15 ученици
- футбол – минимум 12 ученици и максимум 20 ученици

5.4. Брой часове за подготовка на отборите през учебната 2022/2023 година

Всеки отбор разполага с до 80 учебни часа за подготовка на отборите за участието им във вътрешноучилищни и/или междуучилищни състезания в рамките на населеното място (провеждат се двустранни срещи по вид спорт, възрастова група и пол) и не по-малко от 2 учебни часа занимания/тренировки седмично.

5.5. Учители/треньори на отборите

Учителите/треньорите на отборите могат да бъдат от самото училище, в случаите, когато са специалисти по вида спорт – баскетбол, волейбол, футбол, както и външни специалисти по посочените спортове.

Съгласно чл. 5 от Наредба № 24 от 5.11.2019 г. за условията и реда за организиране и провеждане на тренировъчна и състезателна дейност на децата и учениците извън учебния план учителите трябва да бъдат с професионална квалификация „учител по физическо възпитание и спорт“ и/или „треньор“ по вид спорт, а външните специалисти се избират от вписаните лица в регистъра на треньорските кадри или в регистъра на спортно-педагогическите кадри.

Препоръчително е учителите/треньорите на отборите да бъдат външни специалисти.

Представители на Министерството на младежта и спорта и на различните спортни организации, работещи в посочените видове спорт, ще бъдат информирани за възможността да участват като учители/треньори на отбори по програмата.

Училищата, отчитайки желанията на учениците, в продължение на минимум 2 седмици трябва да обявят на електронната си страница какви групи ще бъдат сформирани в училището и от какви специалисти ще имат нужда.

Допустимо е учител/треньор да води повече от един отбор.

С външните специалисти се сключва договор.

II. Подготовка на отборите по разработени програми за вида спорт

III. Участие на отборите във вътрешноучилищни и/или междуучилищни състезания

При участие на отборите в състезания е необходим документ за предсъстезателен физикален медицински преглед, извършен не по-рано от 72 часа преди състезанието съгласно чл. 17, ал. 3 и/или ал. 5 от Наредба № 24 от 5.11.2019 г. за условията и реда за организиране и провеждане на тренировъчна и състезателна дейност на децата и учениците извън учебния план по образец, съответно Приложение № 1 към чл. 17, ал. 4 и/или Приложение № 2 към чл. 17, ал. 6 от Наредбата.

Учителите/треньорите на отборите организират и осъществяват вътрешноучилищните и/или междуучилищните състезания в рамките на населеното място (провеждат се двустранни срещи по вид спорт, възрастова група и пол).

6. РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ, И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

Модул 1. Изкуства

6.1. Разходи, допустими за финансиране

Конкретната стойност за финансиране на една група в държавно, общинско или частно училище се определя от попълнения във формуляра за участие бюджет, но не повече от 8800 лева.

За изпълнение на дейностите по Модул 1. се осигурява финансиране на училищата за:

- сценични костюми, инструменти, озвучителна техника, танцов под, декори и др., свързани със съответното направление;
- възнаграждения на всеки от специалистите за подготовка на групите – размерът на възнаграждението е в размер на 18,50 лв. за отработен учебен час за 1 специалист, като в сумата се включват и осигуровките за работодател.
- командировъчни разходи на ръководителите на групи в случаите, когато не са от същото населено място – до 800 лв. на специалист;

За провеждане на творческите изяви на учениците се осигурява финансиране за транспорт, храна и застраховка за участниците и ръководителите на групи, наем на зали и озвучаване, популяризиране, награди и др.

Допустими разходи по модула са: командировъчни разходи на служебно ангажираните лица; разходи за заплащане на охрана; разходи за осигуряване на медицинско обслужване; разходи за дезинфектанти и санитарно-хигиенни материали.

6.2. Етапи на финансиране

За изпълнение на дейностите по модула и за творческите изяви на училищата ще се предоставя аванс в размер на 50% от сумата, с която са кандидатствали, а останалите до 50% се предоставят след представяне на справка от училището за извършените фактически разходи.

Финансови средства за Модул 1. могат да бъдат разходвани до края на учебната 2022/2023 година.

Материалите, пособията и консумативите в съответните направления следва да бъдат осигурени със започването на занятията на групите.

Модул 2. Спорт

6.1. Разходи, допустими за финансиране

Максималната стойност на един проект за отбор от държавно, общинско или частно училище е 7800 лв.

За изпълнение на дейностите по Модул 2. се осигурява финансиране на училищата за:

- екипировка на учениците, включени в отбора, и учител/треньор по вид спорт;
- спортни уреди и пособия (топки, мрежи, конуси и др., необходими за съответния спорт);
- застраховка на учениците, включени в отбора (с изключение на тези ученици, които имат направена застраховка от образователната институция);
- предсъстезателни физикални медицински прегледи;
- възнаграждения на специалистите (по един учител/треньор за всеки отбор) до 80 учебни часа за подготовка на отборите за участието им във вътрешноучилищните и/или междуучилищните състезания в рамките на населеното място;
- възнаграждението на учител/треньор за подготовка на отбора е при часова ставка в размер на 18,50 лв. за отработен учебен час, като в сумата се включват и осигуровките за работодател.
- командировъчни разходи на учител/треньор на отбор в случаите, когато те не са от същото населено място – до 800 лв.

Допустими административни разходи по модула са разходи за заплащане на охрана; разходи за осигуряване на медицинско обслужване; разходи за дезинфектанти и санитарно-хигиенни материали.

6.2. Етапи на финансиране

Финансирането на училищата за изпълнение на дейностите по модула ще се извършва чрез предоставяне на аванс в размер на 50% от сумата, с която са кандидатствали училищата, а останалите до 50% се предоставят след представяне на справка от училището за извършените фактически разходи.

Финансови средства за Модул 2. могат да бъдат разходвани до края на учебната 2022/2023 година.

Материали, пособия и консумативи и екипировката на отбора и учителя/треньора следва да бъдат осигурени със започването на часовете за подготовка на отбора.

7. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Учебната 2022/2023 година

8. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

8.1. Очаквани резултати

- осигурени условия за личностно развитие на учениците чрез екипно взаимодействие при участието и изявата им в колективни спортове и изкуства, насочени към стимулиране на техните интереси, способности и компетентности;
- насърчен и засилен интерес на учениците за участие в групи/отбори за колективни спортове и изкуства и за изяви в областта на танцовото, музикалното и театралното изкуство, както и в областта на спорта;
- подобрена работа в екип и повишени социални и приятелски взаимодействия сред учениците;
- изградени умения за отговорно и дисциплинирано поведение и за самоконтрол в учениците;
- повишена музикална, танцова и театрална култура на подрастващите и насърчен интерес за съхраняване и утвърждаване на културните ценности;
- стимулиран интерес на учениците към богатото музикално, танцово и театрално наследство, както и към високите спортни постижения;
- развити спортни способности на учениците и изградени умения за здравословен начин на живот;

8.2. Показатели за изпълнение

- брой групи и отбори, сформирани по националната програма – не по-малко от 6000 групи и отбори;
- брой ученици, включени в групите и в отборите по националната програма – не по-малко от 70 000 ученици.

9. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО

Финансирането на училищата за изпълнение на дейности по националната програма се извършва на фактически разходи, като авансовите плащания не могат да надвишават 50 % от посочената във формуляра за кандидатстване сума, и при спазване на следната последователност:

- началниците на регионални управления на образованието изготвят и изпращат в НДД списък с включените училища, подали заявление за участие в дейности по националната програма, и със съответните суми;
- комисия, определена със заповед на директора на НДД, разглежда и обобщава изготвените списъци от началниците на регионални управления на образованието;

- след изготвяне на обобщен списък с включените училища, подали заявление за участие в дейности по националната програма, и със съответните суми, комисията внася в Министерството на образованието и науката доклад за одобряване на включените училища и за предоставяне на 50 % от посочените суми.

За изплащане на фактически извършените към 31.10.2022 г. разходи по програмата се спазва същият ред, като сроковете са посочени в т. 11.

Финансовите средства за реализиране на дейностите по националната програма от частните училища се предоставят на партниращото държавно или общинско училище и се разходват само от него съгласно националната програма. Всички материали, пособия и консумативи за групите/отборите в частното училище се осигуряват от партниращото държавно или общинско училище. Партниращото държавно или общинско училище сключва и договорите с ръководителите/треньорите на групи/отбори на частното училище за реализиране на дейностите по националната програма.

Фактически извършените по програмата разходи за месеците ноември и декември на 2022 г. ще се финансират през 2023 г.

10. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ НА ИЗИСКУЕМИТЕ ДОКУМЕНТИ НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

10.1. Условия за участие

1. Училища, в които има до 400 ученици, могат да кандидатстват с до 2 групи в сферата на изкуствата, независимо от направлението, категорията и възрастовата група и с до 2 отбора, независимо от вида спорт, възрастовата група и пол;

2. Училища, в които има над 400 ученици, могат да кандидатстват с до 3 групи в сферата на изкуствата, независимо от направлението, категорията и възрастовата група и с до 3 отбора, независимо от вида спорт, възрастовата група и пол.

Отчитайки желанията, интересите и възможностите на учениците е препоръчително групите и отборите, които ще бъдат сформирани в едно училище, да бъдат в различни направления/категории и в различен вид спорт.

10.2. Изисквани документи:

1. Придружително писмо от директора на училището.
2. Решение на педагогическия съвет.
3. Формуляр за кандидатстване по образец – формулярът се публикува на електронната страница на Министерството на образованието и науката и на

Националния дворец на децата в 10-дневен срок след приемане на програмата с решение на Министерския съвет и съдържа:

Модул 1. Изкуства – информацията се попълва за всяка група

- група по избрано направление;
- наименование и кратко описание/характеристика на представяната творба;
- брой ученици в групата – един ученик има право да бъде включен само в една група;
- брой ръководител/и на групата – 1 или екип от двама специалисти – педагогически специалист от училището и външен специалист;
- основни цели;
- очаквани резултати;
- програма за провеждане на заниманията и творческата изява – до 80 учебни часа за занимания и творчески изяви и не по-малко от 2 учебни часа седмично;
- финансов план/бюджет за групата в избраното направление.

Модул 2. Спорт - информацията се попълва за всеки отбор

- отбор по вид спорт, възрастова група, пол;
- брой ученици в отбора – един ученик има право да бъде включен само в един отбор;
- цели;
- очаквани резултати;
- програма за подготовка на отбора – до 80 учебни часа за подготовка за участие във вътрешноучилищни и/или междуучилищни състезания и не по-малко от 2 учебни часа седмично;
- финансов план/бюджет за отбор.

4. Декларация за липса на двойно финансиране (Декларацията по т. 13.1.) – Декларацията е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма“.

Във формуляра се посочва общият брой ученици, включени в състава на групата/отбора, а списъкът с имената на учениците и ръководителя/ите/треньора се утвърждава от директора на училището през м. септември 2022 г. и се съхранява в училището при проектната документация по програмата.

Частните училища предоставят изискваните документи на партниращото държавно или общинско училище.

10.3. Срок на подаване:

Документите по т. 10.2. – придружителното писмо, решението на педагогическия съвет; формулярът/ формулярите за кандидатстване и декларацията за липса на двойно финансиране, се изпращат по електронен път в съответното РУО в срок до 45 дни след приемане на националната програма с решение на Министерския съвет. Един ученик има право да бъде включен само в една група/отбор.

Комисия, определена със заповед на началника на РУО, в срок до 30 дни след последния срок на подаване на документите от училищата, преглежда и обобщава подадената информация, след което изготвя списък с училищата и включените групи/отбори и го изпраща в Националния дворец на децата.

11. ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ОТ БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

В срок до 02.11.2022 г. училищата изготвят и представят в РУО междинен отчет за фактически извършените към 31.10.2022 г. разходи по националната програма.

В срок до 07.11.2022 г. РУО представя в НДД обобщен по училища междинен отчет за фактически извършените към 31.10.2022 г. разходи. по програмата.

В срок до 10.11.2022 г. НДД представя в МОН обобщения по училища и по първостепенни разпоредители с бюджет междинен отчет за фактически извършените към 31.10.2022 г. разходи по програмата.

Училищата изготвят и представят в РУО отчет за изпълнението на проектите в срок до 30.09.2023 г.

РУО представя отчет в НДД за изпълнението на програмата до 15.10.2023 г.

НДД представя отчет в МОН за изпълнението на програмата до 31.10.2023 г.

12. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Мониторингът се осъществява чрез проверки, които се извършват от комисия, определена със заповед на началника на регионалното управление на образованието на място в училищата, получили финансиране, и от екип на НДД, отговарящ за администрирането на програмата, извършен по електронен път.

Мониторингът включва проверка на:

- провеждането на дейностите
- проектната документация на съответното училище;

- разходооправдателните документи съобразно предвиденото в заявените бюджетни дейности във формулярите за участие.

Средствата за администриране и мониторинг на Националната програма „Заедно в изкуствата и спорта“ от НДД са в размер до 40 000 лв. и са за сметка на националната програма.

След приключване на мониторинга РУО изпращат доклад до НДД, а екипът на НДД, който администрира програмата, изпраща обобщена информация за програмата до министъра на образованието и науката.

Предвид епидемичната обстановка в страната, свързана с разпространението на COVID-19, мониторингът от РУО може да бъде извършен и по електронен път.

13. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

13.1. Дейностите и средствата по националната програма не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

13.2. Декларацията по т. 13.1. е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма“.